

Troels Bak Steensgaards prædiken juleaften

Taler

Troels Bak Steensgaard
Sognepræst

Dato

24. december 2024

Sted

Vestervang Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 1-14

Salmer

Det kimer nu til julefest
Et barn er født i Betlehem
Julen har bragt velsignet bud
Glade jul, dejlige jul
Dejlig er jorden

1 **Kære menighed!**

Engang for mange år siden begravede jeg en kvinde, som havde haft et langt og godt liv. Hun havde været glad for H.C. Andersens sang ”I Danmark er jeg født, dér har jeg hjemme”, fortalte hendes børn. Hun var faktisk så glad for den sang, at hun på døren ind til sit private gemak havde skrevet med store bogstaver: ”I Danmark er jeg født, dér har jeg hjemme, dér har jeg rod!”

H.C. Andersens smukke sang burde være vores nationalsang, synes jeg selv. Men først da jeg hørte den historie, begyndte jeg bedre at forstå, hvorfor. For jeg er nemlig selv lidt af et rodehoved. Det synes mine gamle forældre vist også, for da jeg i går sendte min juleprædiken til min 85-årige far, så lod han i sit svar en bemærkning falde om, at det med mit roderi havde han og min mor gået og tænkt på i de sidste 57 år. Men jeg synes, at hvor der er rod, er der hjemligt. Det er godt at have rod et sted! Det kan være, nogle af jer ser lidt anderledes på det. Men vi behøver ikke at have styr på alting. Det skal nok blive jul, selv om vi ikke har fået ryddet helt op, og selv om vi måske har rod i vores liv eller i vores familieforhold.

Da Kristus kom til jorden, kom han i hvert fald til mennesker, som havde en del rod. Josef havde f.eks. planlagt at gifte sig med Maria, men så var hun pludselig blevet gravid, selv om de ikke havde sovet sammen, og når han spurgte hende med hvem, så sagde hun, at det var med Helligånden, og at barnet var Guds søn.

25 Og selv om en engel i et drømmesyn fortalte den ellers skeptiske Josef, at den var god nok, og at han ikke skulle hæve forlovelsen, så har naboerne i deres lille hjemby, Nazaret, garanteret talt om, at det var noget værre rod.

Senere skulle de så pludselig afsted på en lang strabadserende rejse til Betlehem, 30 og måske Josef tog sin højgravide forlovede med for at skåne Maria for landsbysladderer hjemme i Nazareth, men det gik så stærkt, at han glemte at reservere et hotelværelse til dem i Betlehem. Så det var også noget rod.

Og så måtte Maria føde sit barn i en beskidt stald, hvor der ikke lugtede af 35 brunkager, men af kokager. For selv om det var en rodet affære, så var der dengang stadigvæk forskel på kønnene.

Nu tænker I måske, at jeres gamle præst er blevet lige lovlig gammeldags, men jeg er her i julemåneden faktisk blevet overbevist om, at der er forskel på mænd 40 og kvinder, og det er endda gået op for mig, at kvinder er lidt klogere og mere poetiske end mænd.

Jeg har nemlig set kvindelandsholdet spille EM-håndbold i december, og jeg glæder mig til at se håndboldherrerne spille VM på hjemmebane i januar. Men 45 jeg har også bidt mærke i, at når der er timeout i håndboldkampene, altså når spillerne og deres træner samles i en rundkreds for at diskutere strategien, så ender det altid med, at landsholdets anfører rituelt råber: Hvad kæmper vi for? Og så brøler alle mændene i kor: Sejr! Men når håndbolddamerne holder timeout, så råber de derimod: Danmark!

50 Det er jo ikke fordi, at Danmark nødvendigvis er bedre end andre lande.

Men det er som om, at håndboldkvinderne bedre end mændene vedkender sig det, som H. C. Andersen i sin sang kalder for ”mit hjertes hjem hernede”.

55 Hvis man kun kæmper for at sejre, så er man jo også bare en taber, hvis man ikke vinder. Men hvis vi ikke kun kæmper for at vinde, men for et fællesskab, som vi er den del af, og som betyder noget for os, så kan vi måske bedre leve med det rod og de nederlag, som findes i ethvert menneskeliv.

60 Ja, nu vil jeg jo ikke stå her juleaften og tale nedsættende om mænd, selv om jeg har taget en kjole på, så jeg må hellere også fortælle jer, hvad Danmarks mest

65 'coole' håndboldspiller, som selvfølgelig kommer fra Helsingør, Mikkel Hansen, sagde i januar 2019, da herrelandsholdet netop havde fundet deres første VM på hjemmebane. "Hvad føler du lige nu?", spurgte TV-journalisten lige efter finalekampen, og Mikkel Hansen svarede: "Jeg har fået en søn med min dejlige kæreste. Der er ting, som er større end håndbold. Det tror jeg alle forældre kan snakke med om. Det var en kæmpeoplevelse. Selv om jeg har vundet VM guld nu, så var det større end det. Min kæreste er supersej."

75 Ja, mon ikke også Josef tænkte, at Maria var supersej, da han stod der i stalden med barn Jesus i hænderne? Og er det ikke derfor, at julen som intet andet kan skænke os en indre fred og glæde, som vi alle brug for?

80 Vi har ikke alle prøvet at blive forældre, men vi har alle prøvet at være børn, og børn er ofte nogle rodehoveder. Men kejseren brød sig ikke om rod. Kejseren ville have orden i sagerne. Derfor skulle hele verden tælles i mandtal, så kejseren vidste, hvad han havde af skatteindtægter, og hvor mange soldater han kunne stille med i sine krige.

85 Sådan er menneskers ønske om magt over andre altid forbundet med krav om orden og regler, som skal overholdes, og går hånd i hanke med forsøget på at reducere det enkelte menneske til et individ, til en enhed, som kan tælles. Og vi kan selvfølgelig ikke leve sammen eller have et civiliseret samfund uden orden eller regler. Men vi kan heller ikke holde ud at leve i en verden eller bare i en familie, hvor rod ikke accepteres, og hvor der er regler for alting, og hvor altid skal gøres op i tal. Og den verden, som kun styres af kejserens eller andres regler eller love, har altid sin tid.

90 Det gjaldt statholderen i Syrien såvel som hans herre, kejseren i Rom, og det gælder også nutidens magthavere, sådan som vi her i december senest har set i Syrien. Vi ved ikke, hvad der nu sker i Syrien, men ethvert samfund og enhver familie må have respekt for love og regler, og de kan være gode eller dårlige. Men vi ved, at vi ikke skal og ikke kan frelse os selv eller andre med love eller regler eller tal, og at kun det fællesskab, som nedenunder reglerne bygger på kærlighed, på tilgivelse og vilje til forsoning, i længden kan bestå.

100 Derfor gjorde Gud hele jorden til sit hjem og gik ind i al vores rod, så vi i troen kan have vores rod i ham. Derfor blev Gud født som et barn og lagt i en krybbe.

Der er intet i verden som et barn, der udfordrer vores tålmodighed, og fortæller os, at vi ikke kan planlægge os ud af alting, og intet, som kalder på vores
105 overbærenhed og til tider på vilje til at se bort fra reglerne og vores forsøg på at få styr på tilværelsen.

Der er intet i verden, som bekræfter os mere end barnet i, at livet til tider er en rodet affære, men alligevel er skabt godt og altid er værd at leve.
110

Derfor blev Gud født som et lille forsvarsløst spædbarn, og han forsøgte som voksen aldrig med magt at tvinge folk til at tro på ham eller til at rydde op i vores rod ved at insistere på sine regler.

115 Han kom for at give os det dyrebareste, han havde – sig selv! Han kom for dele livet med os.

Det så ikke ud af ret meget, og stort set alle i hans samtid, som hørte om ham og hans skæbne, tænkte, at denne ubevæbnede konge var en fantast og en taber,
120 som snart ville være glemt igen.

Men han har siden forandret verden mere end nogen andet i menneskehedens lange historie og givet millioner og atter millioner trøst og håb og et mere værdigt og meningsfyldt liv.
125

Derfor er vi voksnes julefred og glæde heller ikke en glæde som barnets umiddelbare og tindrende glæde i den festaften, som nu begynder. Det er en anderledes glæde, der kan rumme sorg og vemod, og som ikke kan skilles fra taknemmeligheden for det gode, som vi fik del i – og især gennem vores kære –
130 dem som vi måske holder jul sammen med og dem, som vi måske savner særligt intenst i aften.

Det er ikke en fred fra ufred eller fra krig mod vores ydre eller indre fjender og modstandere. Det er en indre fred og glæde, som vi måske bedre end noget
135 andet tidspunkt på året kan åbne os for på denne helt specielle aften, og som kan få os til at besinde os på det, som virkelig betyder noget i vores tilværelse, og på hvad der er værd at tro på og kæmpe for, hvad enten vi vinder eller sejrer.

140 For i Kristus kom Gud til verden, og i Ham blev det klart, at livet er dyrebart og helligt, og at ligegyldigt hvad der sker med os i livet, så er vi Guds elskede børn,

fordi hans søn anså os for sine brødre og søstre og gav afkald på jordisk ære for at være sammen med os trods alt vort rod.

145 Derfor fejrer vi sammen med utallige mennesker over hele verden i aften igen Jesu fødselsdag.

Derfor var der med ét sammen med englen, som fortalte hyrderne om hans fødsel, en himmelsk hærskare, som oplyste natten og lovpriste Gud og sang:

150

Ære være Gud i det højeste og på jorden!

Fred til mennesker med Guds velbehag!

155

Rigtig glædelig jul!

Amen.

160

Kilde

Manuskript taget fra www.vestervangkirke.dk med tilladelse fra udgiver

Kildetype

Dokumentation på online medie

165

Tags

Første tekstrække, Juleaften, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/troels-bak-steensgaards-praediken-juleaften>

170

175